

Raadsvergadering d.d. : 22 mei 2025

Afdeling : Beheer Ruimte en Organisatie

Portefeuillehouder : Wethouder M. Van Dalen

Onderwerp : Zienswijze conceptbegroting MRE 2026

Betreffend onderdeel : Taakveld 0 "Bestuur en ondersteuning"
programmabegroting

Inleiding en samenvatting

Het Dagelijks Bestuur van de Metropoolregio Eindhoven (MRE) heeft de conceptbegroting 2026 MRE aangeboden. De begroting 2026 is de financiële uitwerking van het Samenwerkingsakkoord 2023-2026. De raad is uitgenodigd een zienswijze te geven op de conceptbegroting MRE 2026.

Advies

Een zienswijze in te brengen op de conceptbegroting MRE 2026 op de onderdelen: regionale basis op orde, keuzes en prioriteiten, een sterkere verbinding op Brainport Development en terughoudend financieel beleid.

Beoogd effect

Met het verleggen van taken van gemeenten naar gemeenschappelijke regelingen worden de volksvertegenwoordigende, kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad op afstand geplaatst. Met de mogelijkheid tot het inbrengen van een zienswijze worden deze rollen zo goed mogelijk geborgd.

Argumenten

1.1 In de begroting van de MRE worden drie programma's onderscheiden die het samenwerkingsakkoord 2023-2027 volgen.

- De Metropoolregio Eindhoven, bestaande uit de thema's: Regionale strategie en samenwerking incl. Landgoed Gulbergen, Ruimte en wonen, Mobiliteit, Energietransitie, Economie inclusief Investeringsfondsen en bijdrage Brainport Development en Vitaal landelijk gebied.
- Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE).
- Overhead.

1.2 De ambities op alle inhoudelijke programma's zijn hoog, er worden onvoldoende realistische prioriteiten gesteld in relatie tot de beschikbare uitvoeringscapaciteit bij MRE en gemeenten. Gelet op de financiële positie van gemeenten heeft het Algemeen Bestuur daarnaast verzocht een analyse uit te voeren naar de mogelijkheden van besparingen op taakniveau. Deze analyse lijkt nauwelijks de mogelijkheid voor echte keuzes te omvatten. Gezien het belang en de impact om de schaa sprong goed te laten landen, is het goed om op andere thema's scherpe keuzes te maken.

1.3 Met de begrotingen van 2024 en 2025 zijn de voorwaarden gecreëerd om de rol van de MRE te transformeren van procesondersteuning naar programmasturing.

De kernopgave van de MRE organisatie blijft daarbij het faciliteren van de samenwerking tussen de 21 gemeenten in Zuidoost Brabant. Totdat deze regionale basis op orde is, past terughoudendheid in (capaciteits-) inzet op lagere prioriteiten en nieuwe thema's zoals bovenregionale samenwerking. Tenzij dit expliciet bijdraagt aan het goed laten landen van de schaa sprong in brede zin.

1.4 De meerjarenfinanciering Brainport Development is onderdeel van de conceptbegroting MRE, de inhoudelijke verbinding en sturing doet daar nog onvoldoende recht aan.

De basisorganisatie van Brainport Development is op orde gebracht na het in 2025 genomen besluit over de MRE-bijdrage aan de meerjarenfinanciering Brainport Development 2025-2032. In het verlengde hiervan is het logisch dat de MRE, als aandeelhouder namens de 21 gemeenten, alle gemeenten frequenter en eerder te verbinden op de uitvoering van het Meerjarenplan Brainport Development. Dit is in lijn met eerdere vragen vanuit Bergeijk hierover in de vergadering van het Algemeen Bestuur.

1.5 De voorgestelde indexering volgt het financieel beleid, de kadernota en de afspraken met de 3 andere regionale GR-en (GGD, Omgevingsdienst, Veiligheidsregio).

De gemeentelijke bijdrage voor 2026 wordt conform de vastgestelde systematiek voor de Regionale opgaven, Brainport Development en het RHCE geïndexeerd met 4,5%. De financiële uitgangspunten voor het opstellen van de begroting zijn vastgesteld in de Kadernota 2026.

1.6 Gezien het ravijnjaar en financiële positie van een groot deel van de 21 gemeenten is terughoudend financieel beleid passend.

Gemeenten worden geconfronteerd met zware bezuinigingen, waarbij ook wordt gekeken naar het verlengd lokaal bestuur, waar onder de verbonden partijen. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke oproep voor financiële terughoudend en het nemen van medeverantwoordelijkheid als verlengd lokaal bestuur voor de financiële uitdagingen van de deelnemende gemeenten.

1.7 De vraag om focus en prioriteiten kunnen structureel belegd worden in het volgende samenwerkingsakkoord voor 2027-2030.

Dit akkoord wordt opgesteld in 2026, daarbij moet de vraag centraal staan op welke strategische thema's de 21 gemeenten moeten samenwerken. Een goede evaluatie van de huidige samenwerkingsthema's en werkwijzen kan hieraan bijdragen. Waarbij ook gemeenteraden, onder andere via de Raadstafel21, gevraagd worden.

Kanttekeningen

1.1. Eventuele andere zienswijzen van de overige 20 gemeenten kunnen de conceptbegroting nog wijzigen.

Een zienswijze om niet in te stemmen heeft voornamelijk effect als deze door een meerderheid van de 21 gemeenten wordt gesteund. De voorliggende zienswijze is door de 21 gemeenten gezamenlijk voorbereid en afgestemd. Daarbij zullen er kleinere verschillen blijven vanuit eigen (financiële) positie en belangen. Een zienswijze kan leiden tot een gewijzigd besluit van het algemeen bestuur van het MRE. Het algemeen bestuur van het MRE zal alle reacties/zienswijzen van de raden betrekken bij de vaststelling van de begroting op 2 juli 2025.

Financiën

De indexatie van de programmabegroting 2026 is volgens de vastgestelde kadernota en de afspraken van de 4 regionale gemeenschappelijke regelingen MRE, GGD, ODZOB en VRBZO. Rekening houdende met de indexering van 4,5% en de geactualiseerde inwonersaantallen bedraagt de bijdrage voor de gemeente Bergeijk in 2026 als volgt:

	2026	2025
Regionale opgaven	€ 111.168	€ 106.958
Brainport Development	€ 72.841	€ 70.082
Regionaal Stimuleringsfonds	€ 48.458	€ 48.288
Regionaal Historisch Centrum	€ 93.187	€ 89.054
Totaal	€ 325.654	€ 314.383

De bijdrage aan de MRE wordt verhoogd met circa € 11.000. Dit is het gevolg van de indexatie, deze kan gedekt worden door de stelpost loon- en prijsstijging die we in onze programmabegroting kennen.

De verwerking van de verhoging van de bijdrage aan de MRE en de gedeeltelijke dekking hiervan zullen worden verwerkt in de voorstellen bij de programmabegroting 2026-2029

Maatschappelijk verantwoord inkopen

Er is geen sprake van een inkoop/aanbesteding naar aanleiding van dit voorstel.

Communicatie

De MRE wordt schriftelijk op de hoogte gesteld van de zienswijze.

Uitvoering

De MRE verzoekt alle gemeenten voor 10 juni 2025 een zienswijze in te dienen op deze begroting. Vaststelling van de programmabegroting 2026 door het Algemeen Bestuur van de Metropoolregio vindt, o.a. na behandeling door de Adviescommissie Financiën op 25 juni 2025, plaats op 2 juli 2025.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief conceptbegroting MRE 2026 voor zienswijzen
 2. Conceptbegroting 2026 Metropoolregio Eindhoven
 3. Conceptbrief met zienswijze Bergeijk op de conceptbegroting 2026 MRE
- Concept Raadsbesluit Zienswijze conceptbegroting 2026 MRE

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds
Gemeentesecretaris

W.J.G. Delissen – van Tongerlo
Burgemeester (wnd.)